

Aikaamme kuvaavia ilmiöitä

- Tarinoiden aikakausi
- Ideologiset kuplat vahvistuvat
- Kulutustottumusten sirpaloituminen
- Erilaistuvat identiteetit

Miten tämä vaikuttaa museoihin, kulttuuritoimintaan, vapaaehtoisuuteen?

Museoiden muutos

- Museot profiloituvat vahvemmin
- Erilaiset yleisöt ja tarpeet
- Museot ei voi enää olla ”kaikille”
- Meidän ja niiden museot?
- Museoalan yhteisöllinen käänne

Orhan Pamuk: museomanifesti

- Ihmisten, ei instituutioiden historiaa
- Pieniä arjen tarinoita, ei epiikkaa
- Ihmisiä, ei ”Kulttuureja”
- Kertovat ihmisyydestä, eivät edusta jotain
- Pienempiä, taloudellisempia, läheisempiä
- Ihmisten elämää, ei valtarakenteita
- Kodeista syntyy kertomuksia
- Vaatimattomuuden museot

Uusi museopoliitiikka

- Museopoliittinen ohjelma työn alla
- Yhteisöt ja osallisuus korostuvat
- Museoalan arvoja: 1) yhteisöllisyys ja vuorovaikutteisuus, 2) luotettavuus ja jatkuvuus, 3) moniäänisyys ja demokratia, 4) rohkeus ja ennakkoluulottomuus
- Muutos Museo 2000 -ohjelmaan nähden

Vapaaehtoistoiminnan nousu

- Vapaaehtoistoiminta on tulevaisuuden museoiden ydintoimintaa.
- Näkökulmina osallistuminen, kumppanuus, yhteisöllisyys – ei talous.
- Jakavat museon tehtävän ja arvot
- Vapaaehtoiset nähdään aktiivisena yleisönä, ei palkattomina työntekijöinä
- Museon paras asiakas!

Vapaaehtoisosallistumisen tikkaat

8. Vapaaehtoiset aloittavat, päätetään yhdessä henkilöstön kanssa
7. Vapaaehtoiset johtavat ja aloittavat toimintaa
6. Henkilöstö aloittaa, päätetään yhdessä vapaaehtoisten kanssa
5. Vapaaehtoiset kysyvät neuvoja ja tiedottavat
4. Vapaaehtoisille annetaan tehtäviä ja heille tiedotetaan
3. Vapaaehtoiset otetaan muodon vuoksi mukaan
2. Vapaaehtoiset ovat koristeita
1. Vapaaehtoisia manipuloidaan

Adam Fletcher: Ladder of Volunteer Participation 2003

Museosakki

- Perustettiin vuonna 2013
- Vapaaehtoistoiminta on Työväenmuseo Werstaan strateginen kärkitavoite
- Mukana on yli 20 sakkilaista
- Museosakki on mukana likimain kaikessa museon toiminnassa, sakkilaisten omien kiinnostusten mukaisesti.

Vapaaehtoistoimintaa museoissa

- Museotilastossa seurataan nykyään vapaaehtoistyön määrää museoissa: yhteensä 36 279 h eli 23,3 htv (2015)
- Viidessä vuodessa +45 %
- Kolmen kärki: Ilmailumuseo, Rautatiemuseo ja Työväenmuseo Werstas (2424 h) – Jyväskylän taidemuseo sijalla 7, eniten tunteja taidemuseoista (1160 h).

Muutamia askeleita museoille

- Tarvitaan rohkeutta ja uskallusta
- Pitää pyytää ihmiset mukaan
- Auktoriteettiasemasta hellittäminen
- Vapaaehtoinen on paras asiakas, johon kannattaa myös keskittyä
- Ei parane odottaa pikavoittoja: vapaaehtoistoiminta ottaa heti ja antaa vasta paljon myöhemmin

Muutamia askeleita museoille

- Vapaaehtoistoiminta pitää johtaa
- Vapaaehtoistoiminnan ohjelma, kunnan suunnitelmat, koulutus ja käytännöt kuntoon = vie paljon aikaa
- Henkilöstön on oltava mukana
- Jokainen vapaaehtoinen on yksilö – massaratkaisut eivät toimi
- Tikkaita kiivetään askel kerrallaan.

Muutamia askeleita vapaaehtoisille

- Kokeile rohkeasti uusia juttuja, kun siihen vain aukeaa mahdollisuus.
- Muista innostua, oppia ja osallistua!
- Olet työpaikalla: tee kivoja juttuja mutta kunnioita myös muita.
- Jokaisella on oma roolinsa: vapaaehtoisen ei tarvitse pelastaa museota eikä ohjata sitä mieleisiinsä suuntiin

Muutamia askeleita vapaaehtoisille

- Ole se muutos, jonka haluat museossa nähdä. Vaadi itseltäsi, älä muilta.
- Anna rehellistä palautetta museolle, ethän kuitenkaan valita turhasta.
- Museo on rakkaasi: puhu hänestä muille hyvää, älä koskaan pahaa.

Kiitos!

Kalle Kallio
museonjohtaja
Työväenmuseo Werstas
kalle.kallio@tyovaenmuseo.fi
p. 040 716 7520